

Suomen Perimistöimistöjen Liitto (SPL) pitää kannatettavana, että digitaalista viranomaisviestintää edistetään.

Samaan aikaan, kun digitalisaatiota kehitetään julkisella puolella, on vaikea ymmärtää, ettei tiedossa ole vastaavaa edistämistä yksityisellä puolella ja erityisesti perintätoimialan perintäkirjeiden tiedoksiantojen osalta. Perintälainmukaisesti lähetettävät perintäkirjeet tulee edelleen lähettää pääsääntöisesti paperipostina. SPL katsoo, että digitalisaation myötä tavoitteena tulisi näidenkin kirjeiden osalta olla kansalaisten sujuvampi, tietoturvallisempi ja ympäristöystävällisempi asiointi, mikä toteutetaan sähköisillä ratkaisuilla. Perintäkirjeitä ei lainsäädännöstä johtuen ole mahdollista lähettää yleisten sähköisten toimituskanavien kautta (verkkopankkien e-laskutus ja sähköiset postilaatit) vaikka kuluttaja olisi antanut tähän toimituskanavassa suostumuksensa. Perintäkirjeiden sähköisten toimitustapojen osalta ei siten olla lainsäädännöllisesti edes siinä pisteessä, josta nyt on tarkoitus viranomaisviestinnän osalta edetä entistä digitaalisempaan suuntaan.

SPL katsoo, että mikäli Suomen todella on tarkoitus tavoitella digitaalisempaa yhteiskuntaa, sen tulee muuttaa pikaisesti perintälakia. Perintälaki ei tue sähköisten toimitustapojen käyttöasteen nostamista. Pelkästään SPL:n jäsenyrityksillä oli hoidettavana vuoden 2023 toimintatilaston perusteella perintätoimeksiantoja lähes 13 miljoonaa kappaletta ja yksittäisestä toimeksiannosta voi lähteä useampia perintäkirjeitä. Tästä voi päätellä, että perintäkirjeitä lähtee paperipostina vuosittain huomattava määrä ja näin tulee olemaan tulevaisuudessakin, jos lainsäädäntöä ei muuteta. Asialla on siten merkittävä yhteiskunnallinen vaikutus.

Sähkömarkkinalakiin tulevan muutoksen myötä sähköisen katkaisuvaroitus on mahdollista lähettää sähköisesti, jos loppukäyttäjä on antanut tähän suostumuksen ja toimittaja on riittävällä huolellisuudella varmistanut, että kirjeet tosiasiaa saavuttaa loppukäyttäjän. Lisäksi ulosoton osalta Suomi.fi-viestien käyttäminen tiedoksiannoissa on ollut mahdollista jo vuodesta 2016 lähtien. Nykyisin ulosoton sähköisten kirjeiden lähettämiseen riittää pelkästään se, että kansalaisella on Suomi.fi-tili olemassa eikä hän ole tehnyt kieltoilmoitusta. SPL katsoo, ettei ole olemassa mitään järkevää syytä sille, että esimerkiksi maksamatta jäänyttä lehtilaskua ei voi vapaaehtoisesti periä sähköisesti tavanomaiseen toimituskanavaan annetun suostumuksen perusteella, mutta sitä vastoin muita -seurauksiltaan ankarampia kirjeitä voidaan sähköisesti sujuvasti lähettää kansalaisille.

SPL katsoo, että on sekä kansalaisten että koko yhteiskunnan edun vastaista olla edistämättä perintäkirjeiden sähköisiä toimitustapoja samalla kun viranomaisten viestintää viedään valovuosien päähän perintäkirjeiden paperipostiviestinnästä.

Esityksen mukaan muissa kuin AIPA-tietojärjestelmässä käsiteltävissä asioissa Suomi.fi viestin välityspalvelua ei ole mahdollista hyödyntää ilman järjestelmän jatkokehitystä, joka ei Tuomioistuinvirastosta saadun tiedon mukaan ole lähivuosina näköpiirissä. Esityksen tavoitteen kannalta olisi kuitenkin erityisen tärkeää, että juurikin summaarisiin riita-asioihin (vuodessa noin 400 000 juttua) liittyvät päätökset voitaisiin tulevaisuudessa antaa todisteellisesti tiedoksi sähköisesti tuomioistuimen toimesta.

Helsingissä 16.4.2025

Tero Kantelinen

Puheenjohtaja

Suomen Perimistoimistojen Liitto r.y.